

ISMERETLEN FORDÍTÓ

(16. század második fele)

Zenth Haromssagnak, es megh Ozolhatatlan zenth Egýessegnek Neweben. Endre Istennek kegelmessegebewl Magýar Orzagnak, Dalmacýanak, Horwath orzagnak, Boznanak, Raczorzagnak, Gallicianak és Oroz Orzagnak kýrallýa, orok emlekezetre. Az zabadssagh, kýth zenth Isthwan kýrallý zerzeth wolth, az mý Orzagwnkbelý Nemesseknek Egýebeknek es mýerth hogý egýnýhañ kýral' mýath nagý sokban megh kýssebewlth, merth Nemellý azok kozwl Boszwth alloth twlaýdon haragýarwl, Nemellýk figelmezeth gonoz Embereknek hamýs tanachokra, Nemellýk kowette az ew twlaýdon haznath, Sokzer azerth az Nemessek, az mý elewttewnk walo kýralýoknak es mý felsegewnknek es nagý zorgalmatossagal konýorgoth, az mý orzagwnknak megh jobetasarwl. Mý azerth akartwnk az ew konýorgeseknek mýndenben eleget tenný kýwel tartozwnk, Jelesben ezerth, merth az zabadssagnak okaerth mýnekewnk ew welek Nem kýchin Keserewssegregh jwtoth igewnk kýth illýk el tawoztattwnk, hogý az Kýralý Týztessegh megh tartassek, Ez kedýgh senký által jobban nem lezen mýnth ew altolok Azerth az, mellý zabadssagoth az zenth Kýral' mýnd az mý Orzagwnkbelýeknek, mýnd egýebeknek es engedoth wolth, azth mý es megh engegýok, Ez fewlewth zerzettewnk egýeb zerzeteket es, ký tartozando az mý Orzagwnknak allapatthýanak megh epwlesere Illýen modon.

Elsw hogh ha mýnketh megh nem tylth walamý nagý jeles zewkssegewnk wagh Betegsegewnk, mýnden ezthendonkenth, zenth Istwan Kýral' napýan zekes feýer waratth tartozwnk az innepeth meg illený, es ha mý otth nem lehetewnk Nadrispan kethseghnekewl otth lezen [*a sor felett más kéz által beszúrva*: Erethenk] es mý kepewnkben mýnden ember dolgath megh halgassa. Az Nemessek es az Mellýknek akaratthýa lezen zabadon oda gýewlhessen.

Thowabba ezthýs akarýok, hogý se mý, se az Mý vtannwnk walo kýralýok, walamýkor az Nemes Emberth megh ne fogýa, wagh megh ne Nýomorecha walamell Hatalmas kedweerth, hanem ha elewzer el idezik es torwennek zertartasawal Býntetýk.

Azonkeppen semmý zedeth wedeth, sem az zabadosok adaýath megh nem vetethýek az Nemessek jozagan, ez fewlewth sem hazokra sem falwýokra, az okaerth hogý Raýtok elenk, nem zallwnk, hanem ha hývatalosok lezwnk. Ezenkeppen az Egýhaz jozagan sem [*a sor végén más kéz által beszúrva*: wezenk] semmý zedeth wedeth.

Ha walamellý Nemes Embernek holta tortenýk es ew neký fiw maghzatthýa nem marad, az ew jozaganak Negýed Reze leanýara zallýon, Az tobýbewl azth mýellýe, az mý neký techýk, Ha

kedÿgh Testamenthom nekewl tortenÿk halala, á mell' kozelb walo attafÿaÿ wannak, jozaga azokra zallÿon, Ha semmÿ Nemzethsege Nÿnch Kÿrallÿra zallÿon.

Az Varmegÿe Ispannÿa megh ne itellÿe az Nemesek jozagath, hanem itellÿen ollÿ Pewrth kÿ Penz dolgath es Dezma dolgath illeth. Thowabba wgÿan azon warmegÿe Ispannÿa eggÿeth se itellÿen megh az Kÿral' wdwara Nepeben, hanem chak az ew Warmegÿeÿeth. Az Kÿral' Bÿloch Ispanÿs megh itellÿek az Lopokath es az Tholwaÿokath, De wgÿan azon warmegÿe Ispannÿa elewth, es vgÿan azon warmegÿe Ispannÿa zekÿben.

Azonkeppen az mellÿ Nepek Ozwe eskwznek es Ozwe partholkodnak, azokath az mÿnth zoktak Lopoknak ne mondhasak.

Ha Kedÿgh az Kÿral' az orzagon kÿwewl Hadakozÿk, az Nemessegh ne tartozzek wele el mennÿ fÿzetes nekewl, Ha kedÿgh az Kÿral' az Hadbol megh jew az Nemesseken hadakozo Bÿrssagoth ne vehessen.

Ha Kedÿgh az Orzagrah ellensegh Jewne az Nemessegh tartozek fel tamadnÿ es mÿndnÿaÿan hadba mennÿ.

Azonkeppen ha az Orzagon kÿwewl Hadakozwnk, walakÿnek Ispansaga wagÿon es walakÿ Penzewnketh fel wette welewnk el tarozek jewnÿ.

Az Nadrispan Mÿnden Emberth kÿ ez Orzagbelÿ, walogatas nekewl megh itellÿen de az Nemessek pewrÿth, kÿ feÿe jozaga vezedelmebe ÿar, Kÿral' hÿre nekewl el ne vegezhesse.

Az zerzeth Bÿraknak az Kÿral' wdwaraban Vice Bÿraÿok tewb ne lehessen egÿnel.

Az Orzagh Ispannÿa mÿgh az Kÿralÿ Vdwaraban wagÿon, mÿndeneket megh itellessen es az mell' pewrt az Kÿral' wdwaraban el kezdeh, azth azerth mÿndenewth el vegezhesse, de mÿkor az ew jozaghaban lakÿk, akkor ne Bochathasson idezew emberth kÿ, se az porosoketh eleÿbe ne ideztetthesse.

Az mellÿ jobaÿÿ wrnak tÿztÿ wagÿon, es az hadban tortenÿk halala, annak fÿat wagh attafÿath az Kÿral' melto tÿztel megh aÿandekoza, Azonkeppen ha mellÿ Nemes Embernek az hadban lezen halala Kÿral' az mÿnth nekÿ techÿk fÿath megh aÿandekoza.

Ha Valamelÿ Jambor ideghen Nemzetnek ez orzagban tortenÿk be jewese, Orzagh akarattÿa es tanacha nekewl tÿzthre ne mehessen.

Ha tortenÿk hogÿ az Nemes Azzonÿoknak vrok megh hal, waÿÿ torwen zerenh megh Ewlÿk, waÿÿ Baÿwÿadalban halala lezen, es akar mÿ keppen egÿeb keppenÿs, az ew jegh Rwhaÿoktwl meÿh ne foztassanak.

Az Jobagÿ wrak wgÿ jarÿanak az Kÿral' wdwaraba, mÿkor mennek akarhol egÿbewthÿs, hogÿ az zeghen kossegeth ne fozzak, ne Nÿomorgassak.

Ha walamellÿ Varmegÿe Ispannÿa az ew Ispansaganak modÿa zerenth magath tÿztessegele nem vÿselÿ, az ew warmegeÿeth nÿomorgathÿa mÿnd az orzaghelewth le vonnÿak tÿztÿth zegÿenere, es az mÿth gonozwl el vetth, azth vele hatra adassak.

Az Kÿralÿ Lowazÿ, Pezerÿ, Madarazÿ az Nemessek falwÿn ne merÿenek Elnÿ zallanÿ.

Ewrewkbe el nem adwunk Egez warmegeÿeth sem egÿeb kÿralÿ tÿzheth, Thowabba ha walakÿ Jozagoth lelheth ÿgaz zolgalattÿawal, attwl Soha megh ne foztassek.

Azonkeppen az Nemes Ember Bwchw vewe mÿ tewlewnk el mehessen, az mÿ fÿwnkhoz vagh az Nagÿtwl kÿchÿnhez, es ez okaerth jozagaban megh ne Banthassek, se megh ne karosethassek.

Ha Valakÿth az mÿ fÿwnk ÿgaz torwen zerenth megh Sentenciaz azth mÿ elewnkbe nem vezek, es az mellÿ pewr ew elewte kezdetÿk, mÿgh vÿÿan ottan veghe nem zakad, azthÿs elewnkben nem vezek Vÿzonth az mÿ fÿwnkÿs ezen keppen.

Az Varokhoz tartozo jobagÿok az ew zabadssagok zereth fÿzessek az adoth, az mÿnth az zenth Kÿral' vegezthe, azonkeppen az ÿdeghen Nemzetÿs fÿzessen az zabadssaghe zerenth, kÿ Regthewl fogwa vagÿon nekÿk Engedwe.

Az Dezmath Penzel ne tartozanak megh valtany, hanem az mÿth az fewld teremth Waÿh Bor, wagh gabona azt fÿzessek.

Ha ebben az Pÿspekek ellen tartok leznek nem Segÿettewnk nekÿk.

Az Pÿspekek az mÿ Lowaÿnknak Dezmath ne agÿyanak az Nemessek jozagarwul. Thowabba az Pÿspekek jobbagÿ, ne tartozanak Dezmath hordanÿ az Kÿral jozagaban.

Az mÿ Dÿznaÿnkath az Nemessek Erdeÿen es Retheÿn ne Ewrÿzek, kedwek es akarattÿok ellen.

Az mÿ wÿ Penzewnk ezthendeÿgh tarchon Hwswettwl fogwa Hwswethÿgh, es ollÿ Penz legÿen, az Mÿnemew wolph Bela Kÿralÿ Ideÿeben.

Sÿdok es zerechenek ne lehessenek Penz verew Komora Ispanok, se vamosok, se So komora Ispanok, hanem ez fele tÿzteth az Orzaghebelÿ Nemessegh Vÿselhessen.

Az Soth ne tarchak az orzagheknak az kozepÿn hanem chak Zalachon es Regeczben es az Vegekben. Ideghen Nemzetnek az Orzaÿon kÿwewl jozagoth ne agÿyanak, ha annak, azth az Orzaghebelÿ ember hozza Valthassa.

Az Nesth Berth be fÿzessek az mÿnth Kalman kÿral' el vegezthe.

Ha kÿth Torwen zerenth meÿh Sentencÿaznak azth az Hatalmas meÿh ne oltalmazhassa.

Az Varmegye Ispannya chak az ew Ispansaga ygassagawal elljen, az tobj Kyrall zamara legjen, Vgymynth Cheber penz, Vam, Ewkrewk, es az Varaknakcs keth reze, kyrally Byrodalmaban legjen.

Azonkeppen az Negh jobbagh vrthwl, Nadrispanthwl, Banthwl, es keth orzagh Ispannyathwl Kyrallyetwl es Kyrallne azzonyetwl el walwa, senky keth Tyztetth ne tarthasson.

Hogy kedyglen ez my Engedelmewn es zerzesewn, mynd my idenkben, es mynd az my megh Maradekwnk ideyeben Erews legjen irattok ezeketh heth Lewelben mynd egh igen, es megh Erewsettethek az my Arahy Pechetewnkkel Annak eggyk kyldessek Papanak hogy ewys az ew Cronikayaban yrassa, Az masyk az Hispitalban, az Harmadik az Templomban allyon Az ny Negyedyk Kyrallnak maradyon, Az Ewthewdyk az Eztergamy Kaptalomban, Az Hatodyk az Kalachay Kaptholomban allyon, Az Hethedyketh tarcha Nadrispan, ky idew zerenth lezen, Annak az yras myndenkor zeme elewth legjen, es ez megh zerzeth dolgokban ne thewelegyen Kyrallthys az Nemesseghetyk egyebeketys ne engedjen tewelegny, hogy ewcs Orewllyenek az ew zabadssagoknak, Es Ezekerth Nekewn es az my megh maradekwnknak Hywek legyenek, es az Kyrally Coronanak az mywel tartoznak zolgallyanak.

Vegezthek azthcs hogh ha my wagy my vtannwnk walaky, az ywendew kyrollok kozzawl ellene yarna, az my mosthany zerzeswnknek walamykor, mynd az Pyspek Vrak, es mynd az jobbagy wrak es mynd az orzagbely Nemessek myndnyanyancs Eggyenkenhcs mynd az mosthanyak, es mynd az Jwendok, Mynden Hytlenssegnek Szegyen vallassa nekewl, az az, hyewssegek Tyztessegek megh maradasawal, mynd nekewn es mynd az vtannwnk walo Kyrallyoknak ellenek alhassanak, es ellenek Mondhassanak Ewrokkyl Ereke. Ez my mosthany zerzeswnknek Erejewel es hatalmawal. Kewlth Clerus keze altal, ky Egrly Preposth, es az my kyrally Vdwarwnknak Cancellariussa, az megh testesewlth Ighenek vtanna, Ezer kethzaz, hwzon keth ezthendoben. Ezek a kyk akkor az few zenth Egyszakban Papy fejedelmek woltak, ~~Ezek~~ Elsew Tyztelendew Eztergamy Janos Ersek, masyk Kalachay Vgran Ersek, Lhanady Desiderius Pyspek Wesprymy Rwbertus Pyspek, Egrly Thamas Pyspek, Zabragy Istwan Pyspek, Varady Alexander Pyspek, Pechy Berthalan Pyspek, Gewry Kozma Pyspek, Vaczly Bereczk Pyspek, az my Kyrallyssagwnknak Tyzenheth Ezthendejeben.